

Vlaams
Parlement

ingediend op **53** (2015-2016) – Nr. 2
21 januari 2016 (2015-2016)

Advies

van het Vlaams Vredesinstituut

over het verslag van de Vlaamse Regering

Jaarlijks verslag van de Vlaamse Regering
aan het Vlaams Parlement
over de verstrekte en geweigerde vergunningen
voor wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik
of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan
verbonden technologie

Periode van 1 januari 2014 tot 31 december 2014

17 december 2015

Advies bij het jaarlijks verslag van de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement over de verstrekte en geweigerde vergunningen voor wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie. Periode van 1 januari 2014 tot 31 december 2014

Aansluitend op het jaarverslag wapenhandel 2014 van de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement, wijst het Vlaams Vredesinstituut op volgende aandachtspunten met betrekking tot het controlebeleid inzake de handel in wapens en militair materieel:

- de Vlaamse Regering verantwoordt haar beleid later, maar uitvoeriger dan voorheen;
- de Vlaamse dienst Controle Strategische Goederen (dCSG) heeft nog steeds geen toegang tot het Centraal Wapenregister;
- de beperkende maatregelen bij gevoelige bestemmingslanden ontberen een duidelijk kader;
- doorvoer zonder overlading kan niet door Vlaamse controle worden gevat;
- de uitdagingen voor parlementaire controle blijven, met name inzake het gebruik van algemene vergunningen, de controle op eindgebruik en het gebruik van de catch-all clause.

Om het Vlaamse wapenhandelbeleid te optimaliseren en om de parlementaire controle op dat beleid te versterken, **adviseert het Vlaams Vredesinstituut aan het Vlaams Parlement:**

- er bij de Vlaamse Regering op aan te dringen dat het jaarverslag wapenhandel **vroeger** wordt ingediend bij het parlement;
- aan te dringen op een snelle **toegang van de dCSG tot het Centraal Wapenregister**;
- een sturende rol op te nemen bij het **duidelijk vastleggen van het 'on hold' beleid** en daarbij bijzondere aandacht te besteden aan **overwegingen inzake conflictpreventie**;
- het Wapenhandeldecreet aan te passen zodat **controle op doorvoer zonder overlading** mogelijk wordt;
- een actieve rol op te nemen bij de **evaluatie van het Wapenhandeldecreet** die de Vlaamse Regering uitvoert;
- bij een evaluatie van het Wapenhandeldecreet aandacht te hebben voor het gebruik van de **catch-all clause**, de **controle op eindgebruik** en het gebruik van **algemene vergunningen**.

1 Het jaarverslag wapenhandel 2014 van de Vlaamse Regering

Het decreet dat de werking van het Vlaams Vredesinstituut omschrijft, stipuleert dat het instituut advies uitbrengt aan het Vlaams Parlement over het jaarlijks verslag van de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement over de verstrekte en geweigerde vergunningen voor wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie. Op 5 november 2015 werd de indiening van het elfde jaarlijks verslag van de Vlaamse Regering meegedeeld aan het Vlaams Parlement.ⁱ

Het jaarverslag wapenhandel 2014 van de Vlaamse Regering is het derde jaarverslag sinds de inwerkingtreding van het Vlaamse Wapenhandeldecreet op 30 juni 2012. Het is het tweede jaarverslag in een nieuwe vorm die voorziet in een uitgebreidere verantwoording dan voorheen. Het verslag behandelt in vijf hoofdstukken: 1) het juridische en administratieve kader van de Vlaamse controle op de internationale wapenhandel; 2) het project 'e-rapportering strategische goederen'; 3) de globale en Europese context van de Vlaamse internationale wapenhandel; 4) een uitgebreide bespreking van outreach-activiteiten ten aanzien van de betrokken actoren; 5) methodologische toelichting bij de rapportering; en 6) een interpretatie van de cijfergegevens. De bijlagen bevatten overzichtstabellen van de uitgereikte en geweigerde vergunningsaanvragen en van het feitelijk gebruik van algemene en globale vergunningen voor overbrenging van defensiegerelateerde producten binnen de Europese Unie (EU).

In zijn advies bij het Jaarverslag wapenhandel 2013 van de Vlaams Regering, heeft het Vredesinstituut de vernieuwde rapporteringswijze reeds gunstig geëvalueerd, onder meer inzake leesbaarheid en omvattendheid. Ook in het jaarverslag 2014 wordt ingegaan op enkele aandachtspunten die het Vredesinstituut in het verleden heeft aangekaart: aandacht voor de handel naar het Midden-Oosten, de buitenlandse industrie als laatst gekende gebruiker en de toepassing van de catch-all bepalingⁱⁱ. Een bijkomende positieve ontwikkeling in de rapportering over 2014 is dat nu ook de motivering voor het weigeren van vergunningen is opgenomen in het jaarverslag. Daarnaast is de aangeboden analyse van het vergunningsbeleid uitgebreid en wordt ook nieuwe, extra informatie gegeven over de voorlopige adviezen die de dCSG kan geven over eventuele uitvoertransacties aan kandidaat-uitvoerders.

ⁱ Jaarlijks verslag van de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement over de verstrekte en geweigerde vergunningen voor wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie. Periode van 1 januari 2014 tot 31 december 2014. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2015-2016/g53-1.pdf>

ⁱⁱ Al sinds de regionalisering van de bevoegdheid voor wapenhandel in 2003 bestond de Vlaamse vergunde wapenexport voor een groot stuk uit de export van producten die onder de zogenoemde 'catch-all clause' vallen. Die clause heeft betrekking op de export van producten die niet op de Europese lijst van te controleren militaire producten staan, maar wel onder vergunning valt wegens een militair eindgebruik. Op basis van Europese regelgeving werd vastgelegd dat sinds 2012 voor transacties binnen de EU geen catch-all clause meer mag worden ingeroepen. In het nieuwe Vlaamse Wapenhandeldecreet (2012) werd wel nog een catch-all clause opgenomen voor export buiten de EU, maar werd de definitie aangepast en vernaauwd.

Het Vredesinstituut maakt wel de kritische kanttekening dat de timing van de rapportering aan het Vlaams Parlement veel beter kan. De indiening van het jaarverslag 2014 werd pas op 5 november 2015 bekend gemaakt aan het parlement. Eerder werd ook de indiening van het jaarverslag 2013 pas op 21 januari 2015 meegedeeld. Een vroegere rapportering zou de bestaande praktijk nog aanzienlijk verbeteren. De in het jaarverslag 2014 aangekondigde e-rapportering kan hier instrumenteel bij zijn.

Met het voorliggende advies wil het Vredesinstituut het beleid van de Vlaamse Regering inzake buitenlandse wapenhandel tegen het licht houden, en de parlementaire controle op dat beleid ondersteunen en versterken. Deze adviesnota omvat een samenvatting van de gegevens en een aantal aandachtspunten met betrekking tot het controlebeleid.ⁱ

2 Samenvatting van de gegevens van 2014

In 2014 verleende de Vlaamse Regering in totaal 544 vergunningen voor de **overbrenging** (intra EU) of **invoer** (extra EU) van defensieproducten naar het Vlaams Gewest. Het gaat daarbij om 490 vergunningen voor overbrenging vanuit andere EU-lidstaten van producten ter waarde van €19,2 miljoen en 54 invoervergunningen voor import van landen buiten de EU ter waarde van €11,2 miljoen. Meestal gaat het om invoer of overbrenging van vuurwapens en munitie. Er werden eveneens vergunningen uitgereikt voor de invoer/overbrenging van vuurgeleidingssystemen, wapenvizieren, warmtebeeldapparatuur en stoffen voor oproerbeheersing.

Voor de **overbrenging** van militair materieel **naar andere EU-lidstaten** werden in 2014 in totaal 64 individuele en globale vergunningenⁱⁱ uitgereikt. Deze vergunde transacties hebben een gezamenlijke waarde van €9,2 miljoen, wat opvallend lager is dan voorgaande jaren. Het betreft voornamelijk de overbrenging van vliegtuigonderdelen, beeldvormingsapparatuur en vuurgeleidingssystemen. De Vlaamse Regering rapporteert in haar jaarlijks verslag ook over het *effectief gebruik* van de uitgereikte globale vergunningen. In 2014 was het gebruik van globale vergunningen voor overbrengingen naar andere EU-landen nog heel beperkt: het ging om 6 definitieve overbrengingen en 1 tijdelijke, die betrekking hadden op militaire technologie en onderdelen van vliegtuigmotoren en vaartuigen, met een totale waarde van €0,8 miljoen.

Ook over het effectief gebruik van algemene vergunningenⁱⁱⁱ voor overbrenging naar andere EU-landen rapporteert de Vlaamse Regering in het jaarverslag. Het gebruik van algemene vergunningen is in 2014 eveneens beperkt gebleven: 7 bedrijven hebben zich geregistreerd voor

ⁱ Het onderzoeksrapport 'Vlaamse Buitenlandse Wapenhandel 2014' (raadpleegbaar op www.vlaamsvredesinstituut.eu) bevat een meer gedetailleerde analyse van het Vlaamse controlebeleid inzake wapenhandel.

ⁱⁱ Voor overbrenging van één of meerdere specifieke producten naar (meerdere) lidstaten van de EU kan een 'globale vergunning' aangevraagd worden waarbij transacties tot een bepaalde plafondwaarde door de vergunning gedekt zijn.

ⁱⁱⁱ Algemene vergunningen worden online gepubliceerd en laten exporteurs toe om te exporteren naar gecertificeerde klanten zonder voorafgaand een procedure te moeten doorlopen.

gebruik en er vonden 19 (waarvan 15 tijdelijke) effectieve overbrengingen plaats met algemene vergunningen met een totale waarde van €5,4 miljoen.

De Vlaamse overheid reikte 48 vergunningen uit voor de **export** van militair materieel **naar landen buiten de EU**. Deze hadden samen een waarde van €20,5 miljoen. Het ging voornamelijk om vliegtuigonderdelen (vooral naar Brazilië), infrarood- en warmtebeeldapparatuur (bestemd voor Israël en de Verenigde Arabische Emiraten (VAE)) en vuurgeleidingssystemen (naar de VAE). De export is vooral bestemd voor de buitenlandse (defensiegerelateerde) industrie.

In 2014 reikte de Vlaamse Regering 19 vergunningen uit voor de **doorvoer** van militair materieel. Deze vergunningen hebben betrekking op producten ter waarde van €30,7 miljoen.

In de loop van 2014 werden geen vergunningsaanvragen voor overbrenging, invoer of uitvoer **geweigerd**. Wel werden vier doorvoervergunningen - met bestemmingen in Saoedi-Arabië, Mauritanië, Pakistan en Kameroen - geweigerd. De vier doorvoervergunningen werden onder meer geweigerd omwille van de slechte mensenrechtensituatie in de landen van eindgebruik.

In het oog springende ontwikkelingen in 2014

1. De waarde van de Vlaamse vergunde overbrenging naar andere EU-lidstaten lag in 2014 opvallend veel lager dan in voorgaande jaren (€9,2 miljoen in 2014, tegenover €84,9 miljoen in 2013 en €147,8 miljoen in 2012). Bij de implementatie van het Wapenhandeldecreet vanaf 2012 is a) een deel van de overbrenging niet meer vergunningsplichtig (wegvallen catch-all); en b) vindt overbrenging ook plaats met algemene en globale vergunningen waar pas nadien over gerapporteerd wordt.

2. Afgaand op de rapportering van de Vlaamse Regering blijft het gebruik van algemene en globale vergunningen in 2014 – net als in 2013 – erg beperkt. Verwacht wordt dat dit in de komende jaren zal toenemen omdat het aantal gecertificeerde bedrijven in de EU stijgt.

3. De waarde van de Vlaamse vergunde uitvoer naar landen buiten de EU daalde in 2014 ten opzichte van 2013: van €36,4 miljoen naar €20,5 miljoen. Dergelijke schommeling is niet ongebruikelijk. Ten opzichte van de gemiddelde export in de jaren vóór 2013 bedraagt de huidige export echter nog slechts ongeveer een derde. Dit is een gevolg van de toepassing van het nieuwe Wapenhandeldecreet, vooral inzake de gewijzigde invulling en interpretatie van de catch-all clausule. In 2014 werd die slechts één keer ingeroepen.

4. Voor het eerst heeft de Vlaamse Regering in zijn jaarverslag 2014 gerapporteerd over de motivering voor de weigering van vergunningsaanvragen. Daarnaast is de aangeboden analyse van het vergunningsbeleid uitgebreid en wordt ook nieuwe, extra informatie gegeven over de voorlopige adviezen die de dCSG kan geven over eventuele uitvoertransacties aan kandidaat-uitvoerders.

3 Aandachtspunten bij het controlebeleid voor handel in militair materieel van de Vlaamse Regering in 2014

De impact van het nieuwe Wapenhandeldecreet, Wapenhandelbesluit en de bijhorende administratieve praktijk is significant. Het Wapenhandeldecreet en het beleid dat er vorm aan geeft is een specifieke Vlaamse vertaalslag van Europese regelgeving.ⁱ Een zekere versoepeling van controle op wapens en militair materieel bij transacties binnen de EU werd daarbij verplicht. Toch heeft de Vlaamse overheid meer gedereguleerd dan de EU oplegt door ook de controle voor export naar landen buiten de EU te versoepelen. In zijn advies bij het jaarverslag 2013 ging het Vredesinstituut daar reeds dieper op in door er onder meer op te wijzen dat voor export naar landen buiten de EU het gebruik van vergunningen op basis van de catch-all clause *de facto* zo goed als weggevallen is.

Bovendien heeft de Vlaamse Regering het gebruik van algemene vergunningen voor overbrenging naar andere EU-lidstaten bijzonder breed ingevuld. Via een uitvoeringsbesluit in 2013 zijn veel transacties van een breed gamma aan militaire producten onder algemene vergunning geplaatst. Hoewel het gebruik van algemene vergunningen in 2014 beperkt bleef, en nog niet leek ingeburgerd of volledig geïmplementeerd, wordt verwacht dat daar de komende jaren verandering in komt. Bij algemene vergunningen rapporteren gebruikers pas achteraf over hun transacties en vindt dus ook de controle pas achteraf plaats. De uitdaging die het Vredesinstituut in 2013 naar voor heeft geschoven inzake parlementaire controle op het vergunningsbeleid blijft dus ook in de toekomst onverkort van kracht.

Daarnaast heeft het Vredesinstituut er reeds meermaals op gewezen dat voor export naar landen buiten de EU in veel gevallen het uiteindelijke eindgebruik ongekend blijft doordat veel vergunningen de categorie '(defensiegerelateerde) industrie' als eindgebruiker hebben. Ook in 2014 was dit het geval. Het Vredesinstituut waardeert evenwel het engagement van de Vlaamse overheid en het betrokken bedrijfsleven om het reële eindgebruik te achterhalen, en roept op de inspanningen blijvend op te voeren.

Specifiek voor 2014 schuift het Vredesinstituut volgende aandachtspunten naar voor inzake de controle op de Vlaamse buitenlandse handel in wapens en militair materieelⁱⁱ: 1) de Vlaamse dienst Controle Strategische Goederen (dCSG) heeft nog steeds geen toegang tot het Centraal Wapenregister; 2) de beperkende maatregelen bij gevoelige bestemmingslanden ontberen een

ⁱ Het decreet zorgt voor de omzetting van drie Europese richtlijnen (Richtlijn 91/477/EEG over vuurwapens, Richtlijn 93/15/EEG over explosieven en Richtlijn 2009/43/EG betreffende de vereenvoudiging van de voorwaarden voor de overdracht van defensiegerelateerde producten).

ⁱⁱ Deze aandachtspunten worden uitgebreider toegelicht in het rapport 'Vlaamse Buitenlandse wapenhandel 2014'.

duidelijk kader; 3) doorvoer zonder overlading kan niet voor Vlaamse exportcontrole worden gevat; en 4) er is een actieve rol weggelegd voor het Vlaams Parlement bij de evaluatie van het Wapenhandeldecreet.

De Vlaamse dienst Controle Strategische Goederen heeft nog steeds geen toegang tot het Centraal Wapenregister

Het gros van de Vlaamse vergunningen die worden aangevraagd voor de overbrenging (uit andere EU-lidstaat) of invoer (van buiten de EU) van wapens, hebben betrekking op vuurwapens, munitie en toebehoren. De dCSG beoordeelt deze vergunningen volgens de geijkte procedures, en bij vuurwapens voor particulieren komen daar een aantal extra checks bij op basis van de federale Wapenwet. De invoer moet onder meer bestemd zijn voor gebruikers die onder die Wapenwet een wettige reden hebben om een vuurwapen te verwerven of te bezitten (bv. jacht, sportschieten,...) en het ingevoerde wapen moet voor dat doel geschikt zijn. Bovendien moeten details van het wapen bekend zijn (bv. merk, model, kaliber, serienummer).

In dat verband werkt de Vlaamse overheid goed samen met de Proefbank voor Vuurwapens, de provinciale wapendiensten, de federale wapendienst en de federale gerechtelijke politie. In oktober 2010 werd bij KB bepaald dat gemachtigde ambtenaren van de betrokken gewestelijke diensten ook toegang zouden krijgen tot het Centraal Wapenregister (CWR)ⁱ. Dat kan bijzonder nuttig zijn, onder meer om de bezitstitel van de kandidaat-invoerder na te gaan, te bekijken hoeveel wapens hij of zij reeds bezit, en of reeds schorsingen of intrekkingen werden uitgesproken. De praktische uitwerking van deze toegang tot het CWR laat echter nog steeds op zich wachten. Het Vredesinstituut beveelt aan hier snel werk van te maken om de bevoegde dienst een noodzakelijk instrument in handen te geven bij de toepassing van het controlebeleid.

Beperkende maatregelen bij gevoelige bestemmingslanden ontberen een duidelijk kader

Naast de wapenembargo's die van kracht zijn door beslissingen in het kader van de Verenigde Naties (VN) en de EU, kan Vlaanderen beslissen om voor bepaalde bestemmingen of eindgebruikers structureel geen vergunningen voor export van wapens of defensieproducten uit te reiken. Concreet krijgt dit in Vlaanderen vorm in een 'on hold'-beleid, geïnitieerd in 2011 naar aanleiding van de Arabische Lente. De 'on hold'-maatregel houdt in dat de bevoegde minister op voorhand aangeeft dat de vergunningsaanvragen voor bepaalde landen en/of eindgebruikers niet zullen worden behandeld, laat staan goedgekeurd.

In 2014 werd het 'on-hold'-beleid verder gezet en gold de regel voor Egypte, Bahrein, Syrië en Jemen. Over Saoedi-Arabië werd veel gedebatteerd in het Vlaams Parlement, maar het land

ⁱ Het CWR is een geïnformatiseerde databank onder de vleugels van de federale politie. Van elk vergunningsplichtig vuurwapen wordt het type, het merk, het model, het kaliber en het serienummer geregistreerd, alsook de identiteit van de eventuele verkoper of koper van het wapen.

werd niet aan de lijst toegevoegd. Wel werd een bijzondere waakzaamheid voor export naar Saoedi-Arabië aangekondigd. Het jaarverslag 2014 van de Vlaamse Regering meldt in dat verband dat bij uitvoer naar Saoedi-Arabië van de eindgebruiker een verbintenis wordt geëist om de goederen in kwestie niet verder uit te voeren zonder de voorafgaande toestemming van de Vlaamse Regering.

Het is belangrijk op te merken dat de betekenis van de 'on hold'-maatregel geen vaststaand gegeven blijkt te zijn. Tot voor kort werd de 'on hold'-maatregel eenvoudig gecommuniceerd als het niet behandelen van de vergunningsaanvragen voor uitvoer naar een bepaald land. Naar aanleiding van een vergunde uitvoer naar Syrië in 2015 – een land dat 'on hold' werd geplaatst – heeft de bevoegde minister echter toegelicht dat 'on hold' inhoudt dat er geen uitvoer naar de *overheid* van het land in kwestie is toegestaan. Uitvoer naar niet-statelijke actoren (zoals bedrijven) kan dus wel. Deze informatie staat ondertussen ook op de website van dCSG. Het is duidelijk dat het 'on hold'-beleid gebaat zou zijn bij duidelijke en vastgelegde contouren.

Bij het bepalen en vastleggen van het 'on hold'-beleid is volgens het Vredesinstituut bovendien een belangrijke rol weggelegd voor het Vlaams Parlement. Het parlement vroeg de regering eerder al in resoluties om geen wapenexport toe te staan met eindbestemming Israël (2009)ⁱ en wapenexport naar Syrië niet toe te laten (2013)ⁱⁱ. Naar aanleiding van de Arabische Lente werd de regering verder gevraagd de grootste omzichtigheid aan de dag te leggen inzake wapenexport naar het hele Midden-Oosten en de Maghreb (2011)ⁱⁱⁱ. Ook de verhoogde waakzaamheid ten aanzien van wapenexport naar Saoedi-Arabië is het resultaat van veel parlementair debat over het al dan niet toevoegen van het land aan de 'on hold' lijst.

Het is belangrijk zicht te krijgen op de werkwijze en de criteria die gehanteerd worden om landen aan de 'on hold'-lijst toe te voegen of van de lijst te schrappen. Het Vredesinstituut meent dat het Vlaams Parlement een sturende rol dient te spelen bij het bepalen van de contouren van het 'on hold'-beleid, en wanneer geoordeeld wordt of een bepaald land van eindgebruik al dan niet op de lijst geplaatst wordt. Overwegingen inzake conflict*preventie* zoals ook opgenomen in de criteria van het Europese Gemeenschappelijk standpunt ter zake, verdienen hierbij bijzondere aandacht: de mensenrechtensituatie, het risico op interne conflicten, de handhaving van de regionale stabiliteit en het gevaar voor afwending of ongewenste wederuitvoer.

ⁱ Voorstel van resolutie – van de heren Jan Roegiers, Flor Koninckx en Johan Verstreken, mevrouw Anne Marie Hoebeke en de heer Piet De Bruyn – betreffende de oorlog in Gaza, Stuk 2026 (2008-2009) – Nr.3, 7 januari 2009.

ⁱⁱ Voorstel van resolutie – van de heren Karim Van Overmeire, Jan Roegiers, Ward Kennes en Bart Caron, mevrouw Fientje Moerman en de heren Lode Vereeck en Matthias Diependaele – betreffende de opheffing van het EU-embargo tegen Syrië, Stuk 2083 (2012-2013) – Nr. 2, 29 mei 2013. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2012-2013/g2083-2.pdf>

ⁱⁱⁱ Voorstel van resolutie – van de heren Ludwig Caluwé, Johan Verstreken, Ward Kennes, Matthias Diependaele en Marc Hendrickx, mevrouw Yamila Idrissi en de heer Jan Roegiers – betreffende de evoluties in het Midden-Oosten en de Maghreb, stuk 967 (2010-2011) – Nr.3, ingediend op 16 februari 2011. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g967-3.pdf>

Doorvoer zonder overlading kan niet voor controle worden gevat

In het verleden heeft het Vredesinstituut reeds gewezen op een lacune in het controlekader inzake handel in wapens en militair materieel, met name op de onmogelijkheid om controle uit te oefenen op doorvoer zonder dat de wapens of defensieproducten worden overgeladen, bijvoorbeeld indien een vliegtuig tussenlandt louter om te tanken of een schip aanmeert louter voor bevoorrading.ⁱ

Recent kwam deze lacune onder de aandacht door berichten over vermeende doorvoertransacties van wapens langs de luchthaven van Oostende met bestemming Libië (een land onder wapenembargo). Ook in het Vlaams Parlement werden hierover vragen gesteld. Het Vlaams Wapenhandeldecreet voorziet niet in de mogelijkheid om doorvoer zonder overlading te controleren. Nochtans kan dit nodig zijn, bijvoorbeeld wanneer er een vermoeden is van illegale handelstransacties zoals een schending van een wapenembargo. Ook de bevoegde minister heeft erkend dat dit een hiaat is in het Wapenhandeldecreet dat bij een evaluatie en bijsturing van het decreet opgenomen moet worden.

Hoewel het federale niveau een aantal handvaten heeft om doorvoer zonder overlading te controleren (onder meer op basis van wetgeving inzake wapenembargo's, douanewetgeving en het instrumentarium in het kader van terrorismebestrijding), beveelt het Vredesinstituut aan om in het Wapenhandeldecreet de mogelijkheid te voorzien om vanop Vlaams niveau doorvoer zonder overlading in bepaalde gevallen onder controle te plaatsen.

Er is een actieve rol weggelegd voor het Vlaams Parlement bij de evaluatie van het Wapenhandeldecreet

In zijn beleidsbrief 2015-2016 heeft de bevoegde minister aangekondigd dat het Wapenhandeldecreet geëvalueerd wordt en dat op basis van die evaluatie een ontwerp van wijzigend decreet zal worden voorgelegd aan het Parlement.

In zijn advies bij het jaarverslag wapenhandel 2013, heeft het Vredesinstituut reeds geadviseerd om een omvattende evaluatie van het Wapenhandeldecreet te laten uitvoeren - door een onafhankelijke organisatie met voldoende expertise - alvorens tot wijzigingen aan het Wapenhandeldecreet te beslissen. Bijkomend sluit het Vredesinstituut zich aan bij het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) inzake ex post decreetsevaluatie in en door het Vlaams Parlement.ⁱⁱ Daarin wordt de rol van het parlement bij decreetsevaluatie omschreven als erop toe te zien dat ex post evaluaties door de uitvoerende

ⁱ Zie onder meer 'Advies over de doorvoer van strategische goederen' van 19 november 2013.

http://www.vlaamsvredesinstituut.eu/sites/vlaamsvredesinstituut.eu/files/files/20131119_advies_doorvoer.pdf

ⁱⁱ Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen Tien denksproten voor ex post decreetsevaluatie in en door het Vlaams Parlement – Stuk 61 (2014-2015) – Nr 1, 21 september 2015. <http://docs.vlaamsparlament.be/docs/stukken/2014-2015/g61-1.pdf>

macht (goed) gebeuren, kennis te nemen van de evaluatieagenda en evaluatieresultaten, zelf ruimte te maken voor de bespreking ervan en op te volgen hoe evaluaties doorwerken in (aanpassing van bestaand) beleid en regelgeving. Ook voor de evaluatie van het Wapenhandeldecreet is deze rol aan de orde.

Op inhoudelijk vlak zijn het gebruik van de catch-all clause, het gebruik van algemene vergunningen en de controle op eindgebruik volgens het Vredesinstituut belangrijke aspecten die bij de aangekondigde evaluatie en bijsturing van het Wapenhandeldecreet tegen het licht dienen gehouden.